

شرائط اشتراك :
سنه لکي ۲۰، آلتی آيلنی
۲۰ غروشدر

۴۰۰۰ اجنيه ايچون :
سنه لکي ۱۰، آلتی آيلنی ۶ فراقدرد. اعلانات ايچون
اداره ماموري محمدذهني بکه مراجعت ايديليد .

۶ نيسان افرنجی ۱۳۱۱

۲۴ مارت ۱۳۲۷

صاحب امتیازی :
شهیندر زاده قلعلی
امیر ملی

اداره و تحریر محلی :
جفال اوغلی جاده سنده دائرة مخصوصه در .
مخابرات صاحب امتیاز ایله جریان ایتمیلیدر .

نسخه سی هر پرده یکر می پاره در .

۲ ربیع الاخر ۱۳۲۹

مقاله

عجبا بخارا چرا خراب است ؟

بقیه از شماره قبل

این حکمداران : از انجا که مکتب نخوانده اند ، قوانین ملکداری را ندیده اند ، آداب و مراسم مأموریت را نمیدانند ، مملکت چگونه آباد میشود ؟ ملت چنان ترقی میکند ؟ خزانه دولت چه طور معمور میگردد ؟ نمیدانند ؛ وظیفه یک حاکم بالنسبه بر عا یا چیست ؟ حقوق رعایا بجا حکم کد است ؟ نمیدانند ؛ اساسی دول متمنه ، موقع حکومتشان ، اساس حکمرانیشان ، وسیله ترقیانشان جهاست ؟ نمیدانند نمیدانند نمیدانند ؛ همین که نامزدیک ولایت کشتند منشور حکومت آنجا ابرات آتش جهنم یادکرده ترکنازی پنداشته باتمام اتباع واحباب خود مانند لشکر بلابان زمین فرود آمده از اهالی بدبخت آنجا هر چه نفسشان خواهد گرفته ، در خزانه هم آنچه انصافشان قبولدمی سپارند ؛ کسی نیز باعث این دریاگیری و قطره بخشی را از آنها نمی برد . و خایم نتیجه این رویه نامرغوب خیلی بسیار و بسیار هم بزرگست من جمله : اولاً : اهالی صادق شاه پرست بخارا محبت و صداقتی را که در حکومت متبوعه خود دارند سست می کنند تا نایب : جامعه دهقان که اساس رفاه و سعادت هر قوم اثر مساعی ایشان ست همین که دیدند : پس از تحمل زحمات شاقه باید محصول زراعتی خود را عیناً یا بالتضعیف خدمت حاکم ترک نمایند ؛ لاجاله دست از کار گرفته قسمی رخت اقامت بصوب ممالک هم جوار کشیده نام عالی حضرت پدر مهربان تاجدار مارا بافوا و بیکا نکان (حاشا) بظلم اشاعت میدهند .

قسمی نیز ترک خانه موروثی و هجرت از وطن مقدس را روانیده ، هر چه بادا باد با کمال کرسکی نهانت تشکدستی بکنج منزل خود امرار زنده می نمایند . بدین واسطه زراعت از میان برداشته گشته ، کلیه اهالی بیکار و کرسه می مانند که عمده اسباب هلاکت یک قوم ، خرابی یک سرزمین همین همین ست . انیک عقلای عالم این دوا مردها غلت الغلل خرابی های بخارای شنا سند . لکن اگر کمی نیز دقت بنمایم منشأ این دوا مره مضر این دو مرض مهلك راهان اثر منحوس جهل می بینیم که مدت ها باز مثل صرصر خزان رك وریشه وطن مارا فرو گرفته ملت مستعد مارا از وصول بمعارج نشأتما باز میدارد .

بلی همین جهلست که نه تنها ممالک (۳۵۰) ملیون نفوس اسلامی را که در ممالک وسیع هند ، افغان بلو جستان ، ترکستان ، خیوه ، بخارا ، ترکستان چین ، قریم ، قزان ، قفقاز ، قرغزستان ، مصر ، سودان ،

الك بيوك اولادى قز واسمى خيفه اولديغدن امام اعظم ابو خيفه ناميله ده ياد ايديلور . حاد نامنده براوغلى واردى فقط بو خيفه نك كوچوكيدر . جناب امامك نسي بيوك بر حكمدار سلاله سنه منتهى واساساً بيوك پدرى مهتدى ايدى .

راويلرك بر قسمى تابعيندن اولديغنى سويلور . بر قسميده محابه كرام حضراتندن به ضايرينه يتشمش ايسده ملاقات ايدمه ماش و بنا عليه تا بعين زمهره سنه كيرمه . مامشدر ديمك ايسته يورلر . فقط مؤلفنك روايتسه اعتماد ايديله جيك ديكر بر اثر معتبر حافظ ابن حجر عسلاينك روايتى ذكر ايدرك امام اعظمك كوفده بولان محابه كرام حضراتنه يتشدكلرينى واولنرله ملاقات ايله دكلرينى صورت قطعيله تا عين ايديلور . مقدا كوفده تجارته اشتغال ايديلوردى . فقط امام شيبى حضرتلرى جناب امامك فوق العاده بر ذكايه مالاك اولدقلى كورونجه تحصيل علمه تشويق ايتديلر اودم قبول ورغبت ايتدى .

جناب دار قضاى ديركه : حضرت امامك الك بيوك معلمردن بعد التحصيل تدريساته باشلامش وسكر يوز قدر طلبه يتشدرمشدى بولرك اينجده اسول فقه ايله اشتهار ايدنلرك بشيوز قدر اولديغى مرويدر وبوشيوزك اينجندن اوتوز آلتيسى بجهتدرلر . امام محمد ، قاضى يوسف وزفر تلامذته مشهوره سندرلر .

حضرت امام ، تحصيل وظيفى ايتدكده نصكره هيچ بر مأمورىتى ، حقده تطبيق ايديلن اذا وجفالره رغماً هيچ بر منصبى قبول ايتدهدى .

كوفده ، بر شركت تشكيل ايدرك قاش تجارتيه وطلبه تدريساتيله اشتغال ايتكه باشلادى . ياره قزايوردى فقط فضله سيله ضعفا و فقرائى اطعام ايدر واولنره داغتردى . مستغنى اولديغى اينچون كي مسه دن نه براقچه ونده برهديه قبول ايدردى .

حقى خليفه منصورك كوندرديكى هديه لرى بريكدرمش ووقاته قريب بر زمانده اوتوز بيك درهمه قريب اولان بواقچه يكوتى خليفه كونده . ررك بيت الماله عائد اولان بو اوتوز بيك درهمى يته بيت الماله تسليم ايتمى وصيت ايتشدى . صكره بو اوتوز بيك درهمك هانكى ياره اولديغى منصور اكلا دى .

جناب امام غايت ظريفانه كدينرلر وعطريات متعدده استعمال ايدرلردى . طلبه علومه خلقه نظيف كورونميرينه وسيله اولق اينچون تميز كينملى حقده هر زمان نصيحت ايدردى .

معاصرى بولان خليفه منصور زوجهميله بر درلو الفت ايدميور وبتون كونلر سراى حكمدار ريدم بو كلاشه مامازلق يوزندن يك طائسز بر حيات كچيوردى .

۱۰۲

[مابعدى وار]

قيات بولدجه ساتيلوب بدلدن مبالغ مستقرضه استيفا قلمق وجك وبوليچه وبونوكى معاملات صرافيه تعلق ليدن بالعموم معاملات درعهده اولمق واوراق نقدية اخراج ايدم بيلمك صورتيه حيات اقتصاديه مزه خادم اولمق اوزره زراعت باقملرندن دور اولمق نصف سرمايه نك دها ايكي مثلى راده سنده حصه سندانى اخراجيله مقتضى سرمايه جسيمه تدارك اولملايدر .

زراعت باقملرندن بالتفريق دور اولمق نصف سرمايه لك حصه سندانى حكومتك مالى اولمق اعتباريله بانقده ك امراء ادره سنى درعهده ايدم جك مجلس اداره ده يته الك زياده رأى وفقوده صاحب حكومت اولور تشكلى ايدم جك ملت باقمنه سرمايه نك بر قسم مهمنه صاحب اولمق اعتباريله حكومتك تكفل ايتميله ده بياسيه چيقار بله جق حصه سندانك قيمت واعتبارى تزييدور واجى تا عين اولمبيلور .

مابعدى وار ع . ن

تراجم احوال

اسلامده :

مشاهير حقوقيون

۲

نعمان ابن ثابت ، برنجى عصر هجرى نك الك بيوك بر سپاى حقوقيى ، مذهب خفيه نك مؤسسى ، ائمه اربمه حضراتنك برنجيسى [۱] واسلامك الك بيوك بر بجهتدر .

بمسقط رأسى بغداد ولايتى داخلده واقع ووقتيه بلقا واديلى عربك مقرى ودرتوز بيك راده سنده بر نفوس عظيمى احتوا ايدن وبوكون خرابلر ارم سنده قالمش بر غرب كوى حالده بولان كوفه قصبه سى وتاريخ تولدى ۸۰ سال هجرينه مصادفدر . مذهبنك سالكلرى ديكر مذهبه نسبتاً دها چوق وبوكون اسيا خلقك قسم كلدى بومذهبك سالكى اولمى وثانياً اجتهاداتنك اجتهادات سائريه نسبتاً دها متين دها قوى وزمانزك احتياجانده دها صالح بولمى حسيه تقدير وشنا بولنم بين الحنفيه امام اعظم ناميله تليق ايدلمشدر كنيه سى ابو خيفه در چونكه بين العرب پدرى ، الك بيوك اولدينك اسميله تسميه ايتك عاتدر .

[۱] راويلرك بر قسم كلدى ائمه اربمه حضراتنك برنجيسى اولدق امام مالك كوستريورلر فقط امام مالك حضرتلرنك ابو خيفه حضرتلرندن اون بش ياش كوچوك اولديغى وثائق ايله مثبت اولديغدن ائمه اربمه حضراتنك برنجيسى اولدق امام اعظم حضرتلرى قبول ايتك ضروريدر .

بونی یله یا بازاریه ، هر کسک حکومتک نه معنایه
کدیکنی سورمنه حق اولور .

§ یمن ایشلری یولنده کیدیور . ذاتاً عسکر
آینه کن هر ایش یولنده کیدر . بوراسی معلوم .
عاصی حیدالدین تکرار صنعایی محاصره به تشبث
ایش ایشه دفع اولونمشدر . حقه باز ادریسده
ابها اوزمدرینه تجاوزنده دفع اولونمشدر .

§ روسیهده ، سوریلرله سوسیالیست ، مکتبی
وارمنی ایله برابر عالمجان وامثالی کی مسلمان افاضلیده
تحت توقیفه آلمشدر . مسلمانلرک قباحتی اتحاد اسلام
فکرینه خدمتلی ایش . بو روسیهده . مدهش
بر اختلال ومشکل احوال نتیجهسند چهره نما
اولان روسیه مشروطیتی بوکون تماماً افول ایشدر .
روسیه بوکون تماماً حال ارتجاعدهدر کرچه رسماً
بر حکومت مشروطه وارنده بو یالانچی برده نک
آرقهسندسینود مجلس روحانی مدعی عمومینک
سیای تعصبی کورونمکدهدر . بنابرین قوه مرتبه ،
لهلی ، مکتبی ، حریتور نه قدر آدم وارنده محوه
چالیشیور . ایشته مسلمان افاضلک توقیفیده بوسیدن
نشأت ایتکدهدر .

§ هندده بر جوق کنج مسلمانلر جمعیتلی وار .
بونلر ، انحطاطمزه سبب اولان اخلاقسزقلری ،
دیغره صوقولان اسرائیلیاتی رفعه وحقیقت اسلامیه
اعلایه چالیشیورلر . بنکاله کنج مسلمان جمعیتی معارف
نظارتیه مراجعتله هند اطفالنک دارالخلافه مکتبلیرینه
قبولی ، معمولات عثمانیه نک اوراده تشبیهی ،
مسلمانلر طرقدن نشر اولونان بر غزیه نسخهسک
ومسلمان تبحر آدرسلیرنک ارسالی طلب ورجا
ایشدر . حکومت بو رجالرک اسعافی ایچون مقامات
عائدهسره امر ویرمشدر .

§ قاس ایشلری جوق فنا کیدیور . قاسک اک
محارب قبائلی ، قاس شهرتی شدله محاصره ایتکدهدر .
بوسوک اغتشاش یکیدن مداخلات اجنبیه یول
آجهجق وبلکه قاسک استقلال ته که دوشه جکدر .
§ شمندوفر خطوطی یایق اوزره فرانسه دن
یکرمی بش ملیون مرائق ده استقراضی ققر ایش
ویاره بولونمشدر .

§ بولغار قاینهسی ، استانبوله بولغار قبو
کتخداسی ایکن معهود نیافت غوظسلی چیقاران
کشوف طرقدن تشکیل ایدلشدر . عزتهلر ، بو
قاینه نک اعندالکارلنی سویلورلر .

§ جده ایله مکه آراسنده انشاسی متصور اولان
خطک سرعتله انشاسه قرار ویرلش وکذرکاهی
تعیین ایچون مهندسار کوندهرلشدر .

دوناغای عثمانی اعانهسی

۱۵ ۱۶ تکفور طغانی منیع عرفان مکتبی صوک
صنف طلبه سی اولادمن
۲۰ پرتکده امیری نوری بک انندی

برهمنه قوت قوتات

شمال ارناودلی . — یمن . — روسیه ده توقیفات
— کنج مسلمانلر . — قاس ایشلری . — یکی
استقراض . — بولغار قاینهسی . — جده مکه خطی .

قاراداغدن تجاوز ایدن مالیسورلرله داغلیردن
طسوز موقعی تخلیص ایدلش ایدی . بودفعده ایکی
بیک قدر شتی حدودی تجاوز ایدرهک طوزی تکرار
محاصرهیه المشلردر . مصادمات کال شدله دوام
ایدیور . ایکی آیدن بری احضار ایدلکده اولان
بوشقوت عظیمه یه قارا داغلیرک کال فعالیتله اشتراک
ایتدکاری آرتق تحقق ایشدر . ارناودلر ، قاراداغده
تسلیم اولونمشدر . مالیسورلر قسماً قتلک و قسماً
مسلمانلر . حتی یاریسی خریستان و یاریسی قتلک
افراددن متشکل عائللر واردر . اورالرده غیور
ومتفق قتلک میسیوزلی بولنمده و آجدقلری
مکتبلرده مالیسورچو قتلری تریه ایتکده اولالرینه
قارشی ، مسلمانلره رهبر وجدان اولاجق نه برخواجه
ونده مکتب واردر . قتلک راهبرینک افکار
و وجدان نابینا اوزرنده کی نفوذ عظیمی دوشونولیرسه .
بوعصیانده اونلرکده مدخلی اولدینی ملاحظه ایدیلیر .
بومؤسف واقعهده شایان افتخار برحالت مشاهده
اولونمدهدر . ارناودلر ، عثمانیلرک برکن ربینی
اولدقلری ، بودفعه مالیسورلرک اوزمدرینه کوکلی
اولارق یوروکله اثبات ایشلردر . اشقودره ،
دیره ، اییک وباخصوص غوسینه اهالیسی مائر
حیت و وطنپرووری اظهار ایتکدهدرلر . بوتون شواحوال ،
هب مدیرانک تدبیرسز واقتدارسز لئی ، ملک مدق
وفدا کارینسی کوسترمکدهدر . حکومت ، قاراداغ
سفرمزه تعلیمات ویره رکداغ حکومتیه بنفص تبلیغاده
بولونمشدر . بوتشبلر ، وقته یاییلمالی ایدی .

قاراداغ کی زوکورد برحکومتک فراری وعاصیلره
یومیه دردر بشر غروشی نیچون وزه دن ویردیکنی
سورمالی ایدی . هیات که بوتون بوتشبلر ، ایش
اولوب بتدکدن سوکرا یاییلیور .
اولجه شوستونلرده ، ارناودلقدن عسکر چکیلیرسه ،
یرینه نه قونولاجقنی زاندارمه تشکیلاتی یاییلوب
یاییلمادیقی سورمشدق . اغتشاش ظهور ایدن یرلره
کوندردیکمز فداکار اردو وظیفه سنی یاییور . بودفعده
مالیسورلری دائره اطاعته الایقدر . لکن قاینه ،
عثمانیلر ایله داماطاشلری آراسنده بفرق اولدینی
ارتق تقدیر ایتلی وادارمه سز لکه برنهایت ورمه لی در
حکومتک ادنا وظیفه سی ، وقوتات محتمله یی منع در .

قاس ، جاوا ، سایر عربستان وغیره حاکیت داشتند
از سمنده سادات پیاده کرده ؛ قسمی را دوچار ترلز ، و ت
شدیده نموده .

ماملت قوی الشکیمه ترکستانی که یکوقتی بیورها ،
الوغ بیکها ، فارابیها ، اسماعیل بخایها ، زبختری
ها ، قناتزانی هایمیدان مسابقه دوانیده آوازه مزایای
خویش را آویزه گوش جهانیان می نمودیم امروزه
بحالتی که ناطقه دوست و سامعه دشمن از افاده واستماع
آن می شرمند قاده ؛ در تمام بلاد خودیکجا کم حکیم
ویک عالم با کفایت که ملت مارا پناه راه سلامت و
سعادت هدایت نماید نداریم

چرا نداریم ؟

ایمانیهت مامقلک کرده ؟ قومیت مانع پذیرفته ؟
دیانت مابدل گرفته ؟ قابلیت معارضی بوده ؟ والله
هیچ یک ازین هانیست ؛ فقط آنچه مسلم کلست این
ست که تا علمدا شیم هرچه داشتیم ؛ همین که علمماتمام
شد شجاعتم ، حیمتارفت ، غیرت ، در ایتمارفت ،
کم حیمتارفت ، شرفارفت . . . رفت . . . رفت . . .
رفت ؛ اگر درین حال دوام نماییم حیاتما دیا
تمام خواهد رفت . بنابرین روی ارادت بدربار
پادشاه جوان بخت مهربان خود آورده ؛ مکاتب منظمه
جدیده کشادن ، جوانان مشعردرا درممالک متدمنه
برای تحصیل فرستادن ، مأمورین عالم ، معلمین مقتدر
رسانیدن ، الحاصل دربارت رفیات معارف که اساس
اصلاحات مامهین ست ابرازهم شاهانه اشان را با کمال
نیاز استعدا وموفقیت این امیر نیکو تدبیر نوجوان
و وزیر حقیقت ترجان شان را از حضرت احدیت تمی
نمایم .

بخارای عبرالرؤف

عجبت بلیه

الماتو اعانهسی

غروش	
۲۰	عینتابده ساعتی رشدی انندی
۲۰	« « جمعی حاجی محمد اغا
۲۰	« « بدستان شیخی زاده کامل انندی
۲۰	« « جیتی زاده حاجی مضطبی انندی
۱۰	« « یکمزی حاجی امین زاده علی اغا
۲۰	ادرنده ملازم جواد بک
۱۰۰	کوریلده ۱۵ انجی سواری آلا ، شایطان وافرادی
۶۵	بیفاده آراساز بازار آلاینک برنجی چاک پارار طاووری
۴۵	بیفاده آراساز بازار آلاینه منسوب ایکنجی بیفا طاووری
۲۳۰	
۷۲۶۵	اولکی بکون
۷۰۹۰	مجموع بکون

« حکمت مطبوعی ، مدیر مسئول : احمد ملی »